

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/75/2023
Identifikačné číslo spisu:	3117012071
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:3117012071.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zelaňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obvineného K. Z. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 17. decembra 2024 v Bratislave, o dovolaní obvineného K. Z. a generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 11. októbra 2022, sp. zn. 2To/101/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky a obvineného K. Z. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej tiež „okresný súd“) z 11. augusta 2021, sp. zn. 3T/112/2017, bol obvinený K. Z. (ďalej tiež „obvinený“) uznaný za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

-v rodinnom dome na adrese P., G. č. XXX/XXX od presne nezisteného času približne od konca roku 2014 do dňa 16.12.2015 opakovane fyzicky napádal svoju manželku A. Z. tak, že ju chytal pod krk, sácal ju, naznačoval úder a škrtil ju, vulgárne jej nadával a vyhrážal sa jej, sledoval ju, kontroloval s kým a kedy sa stretáva, zakazoval jej stretávať sa s rodinou a kamarátkami, vyhrážal sa jej ublížením na zdraví a smrťou, že potom zabije seba, sústavne jej nadával, že je neschopná, čo u svedkyne poškodennej vyvolávalo strach a stres, vyhrážal sa jej, že jej zoberie dieťa a psychicky ju zničí, svojim agresívnym chovaním v nej vyvolával strach a stres, násilne ju izoloval od okolia, následkom čoho poškodená A. Z. jeho konanie pociťovala ako príkorie, ktoré sústavne výrazne negatívne ovplyvnilo jej život, bolo jej spôsobované utrpenie v zmysle týrania vo forme verbálnej a brachiálnej agresivity, ktoré viedli k rozvoju známok psychotraumy, naučenej bezmocnosti a celkovej psychickej exhauscie, rozvinuli sa úľakové reakcie ako dôsledok dlhodobej psychotraumatizácie.

Okresný súd za to obvinenému uložil podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), §

38 ods. 2. ods. 3, ods. 8 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmiennečne odložil a zároveň mu podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona určil probačný dohľad nad jeho správaním počas skúšobnej doby. Súčasne mu okresný súd podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona určil skúšobnú dobu podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 2 roky a podľa § 51 ods. 4 písm. a) Trestného zákona mu uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej A. Z. (ďalej tiež „poškodená“), na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydla, s výnimkou priblíženia sa v súvislosti s realizáciou rozhodnutia o styku obvineného s mal. W. Z..

Proti rozsudku okresného súdu podal obvinený a prokurátorka Krajskej prokuratúry Trenčín odvolanie, ktoré Krajský súd v Trenčíne (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením z 11. októbra 2022, sp. zn. 2To/101/2021 podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie, tak obvinený K. Z., ako aj generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej tiež „generálny prokurátor“) v neprospech obvineného. Obvinený podal dovolanie prostredníctvom obhajcu Mgr. JUDr. Zoltána Perhácsa, PhD. z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku t. j. z dôvodu, že malo byť zásadne porušené jeho právo na obhajobu. Generálny prokurátor podal dovolanie z dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku t. j. že dovolaním napadnuté rozhodnutie má byť založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

Obvinený úvodom svojho dovolania zopakoval svoju argumentáciu uvedenú v odvolaní a ako vadu naplňajúcu dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vytýkal napadnutému rozhodnutiu krajského súdu nedostatok jeho odôvodnenia. Dôvodil, že mu neboli poskytnuté „žiadne odpovede na jeho konkrétne ...odvolacie dôvody“. V ďalšej časti dovolania namietal „ignorovanie“ záverov znalca navrhnutého obhajobou RNDr. Mgr. B. D., PhD. z odvetvia klinická psychológia dospelých, ktorý v znaleckom posudku vyslovil okrem iného záver, že z psychologického hľadiska medzi obvineným a poškodenou sa nemá jednať „o mechanizmus týrania, ale o chronický matrimoniálny konflikt s prvkami násilia, kde príkorie (utrpenie) zažívajú obaja, teda tak obvinený ako aj poškodená.“ V súvislosti so závermi vyššie uvedeného znalca namietal, že súdy neprihliadli na tento názor znalca s tým, že v danej veci je nevyhnutné znalecké skúmanie nielen poškodenej, ale aj obvineného (obvinený predložil svoj psychologický posudok - pozn. dovolacieho súdu). V ďalšej časti namietol, že súdy „odignorovali“ hodnotenie jeho výpovede jednotlivo a v súhrne s ďalšími dôkazmi a nepodali vysvetlenie, prečo neuverili jeho obhajobe.

V ďalšej časti obvinený opakoval svoje hodnotenie dôkazov, keď podľa jeho názoru poškodená uvádzala nepravdivé tvrdenia, že si pred odchodom zo spoločnej domácnosti „v rýchlosti zbalila veci a odišla bez finančných prostriedkov spoločne s dcérou“. Tvrdenia poškodenej neboli preukázané, obvinený spochybňuje skutkový záver, že poškodenú fyzicky týral. Poškodená nevedela preukázať a popísať ako ju obvinený škrtil. Súdy sa nedostatočne venovali posudku č.12/2017 Mgr. K., v ktorom sa uvádza, že poškodená trpí syndrómom popáleného dieťaťa, ktorým trpí od detstva, ale žiadny zo znaleckých posudkov nepreukázal, že týmto syndrómom trpí od konca roku 2014. Obvinený poukázal na vlastné hodnotenie vykonaných znaleckých posudkov, a to Mgr. P. I. a RNDr. Mgr. B. D., PhD. a dôvodil, že neexistuje žiaden dôkaz preukazujúci fyzické napádanie poškodenej.

Dovolateľ ďalej namietal znenie skutkovej vety uvedenej v uznesení o vznesení obvinenia, v ktorej, podľa jeho názoru, nie je popísané konkrétne konanie kladené mu za vinu. Podľa jeho názoru, v rozhodnutiach mali byť zohľadnené dvojročné prietahy, ktoré on nezavinil, keď hlavné pojednávanie sa malo začať až dva roky od podania obžaloby.

Obvinený z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu bol porušený zákon jeho v neprospech, aby zrušil uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu a okresnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „prokurátor“), ktorý uviedol, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku naplní iba zásadné porušenie práva na obhajobu a za „zásadné“ porušenie práva na obhajobu je možno pokladať iba také porušenie práva, ktoré mohlo mať vplyv na konečný výsledok konania. V danom prípade sa okresný súd v rozsudku (strana 4 a 5) venoval a hodnotil výpoveď znalca navrhovaného obhajobou RNDr. Mgr. B. D., PhD. Okresný súd neuvádza myšlienkové pochody a analýzu toho ktorého vykonaného dôkazu, avšak z odôvodnenia rozsudku v súhrne vyplýva, na podklade ktorých dôkazov rozhodol o vine a treste obvineného. V podstate z uvedených dôvodov prokurátor navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadrila prostredníctvom svojho splnomocnenca poškodená, ktorá uviedla, že v danej veci okresný súd sa náležitým a dôkladným spôsobom vysporiadal s relevantnými okolnosťami, v rozsudku presvedčivo a podrobne rozobral skutkové okolnosti a svoje závery založil na konkrétnych dôkazoch s uvedením právnych úvah, ktoré danému rozhodnutiu viedli. V danej veci sa so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu krajský súd stotožnil. Dovolanie obvineného poškodená považuje za všeobecné, bez uvedenia konkrétnych vád a smerujúce proti revízii skutkových okolností, čo však dovolací súd na podklade dovolania obvineného nemôže vykonať. Poškodená vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného odmietol.

Generálny prokurátor odôvodnil svoje dovolanie proti napadnutému uzneseniu tým, že súdy mali nesprávne právne posúdiť konanie kladené za vinu obvinenému podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona, pretože podľa jeho názoru mali jeho konanie správne právne posúdiť aj podľa prísnejšej skutkovej podstaty podľa § 208 ods. 3 písm. d) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. b) Trestného zákona, t. j. ako skutok páchaný po dlhší čas. V tejto súvislosti uviedol, že trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby je svojou povahou tzv. trvácim trestným činom. Pre posúdenie otázky, či páchatel' tohto trestného činu ho páchal po dlhší čas v zmysle § 138 písm. b) Trestného zákona je potrebné prihliadnuť aj ku konkrétnemu spôsobu vykonania činu, intenzite týrania a podobne. Pre naplnenie znaku „po dlhší čas“ musí ísť o taký dlhý čas, ktorý prekračuje inak obvyklý čas základnej skutkovej podstaty tohto trestného činu. V danej veci časový úsek páchania trestného činu predstavuje dobu „minimálne“ jedného roku (od konca roka 2014 do 16.12.2015), ktorú s ohľadom na okolnosti prípadu treba považovať za konanie trvajúce dlhšiu dobu. Okolnosťami tohto prípadu sú následky týrania, keď z vykonaných dôkazov vyplýva, že poškodená, keď začiatkom roku 2016, nebola schopná vypovedať, zadúšala sa od plaču, triasla sa, bála sa manžela a proces jej liečby bol zdĺhavý. Z jej výpovede vyplynulo, že trestné oznámenie podala s odstupom času, pretože sa musela liečiť, aby bola schopná vypovedať ku skutku. Zo znaleckého posudku Mgr. P. I. je zrejmé, že akékoľvek stretnutie poškodenej s obvineným ju zneschopňovalo aktívnej komunikácie s obvineným a blokovalo ju v primeranej reakcii a v schopnosti hovoriť o jeho verbálnej a brachiálnej agresivite, ktorú prežívala celé roky. Súčasne znalkyňa konštatovala, že poškodená nie je osobnostne disponovaná tento stav adekvátne riešiť. S poukazom na výpoveď poškodenej generálny prokurátor argumentoval, že psychické ataky zo strany obvineného mali pretrvávať aj po jej odchode zo spoločnej domácnosti 16. decembra 2015. Následky týrania sú zrejme aj zo správy klinického psychológa Mgr. G. z 29. januára 2019, v zmysle ktorej poškodená vykazovala v roku 2018 znaky zvýšenej úzkosti, submisívneho správania a jej klinický obraz mohol zodpovedať post traumatickej stresovej poruche s pretrvávajúcou hypervigilanciou. Generálny prokurátor má za to, že obvinený sa trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby dopúšťal „po dlhší čas“ v zmysle § 208 ods. 3 písm. d) Trestného zákona.

Na podklade vyššie uvedeného generálny prokurátor navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že uznesením krajského súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku porušený zákon v prospech obvineného, aby dovolací súd zrušil uznesenie krajského súdu, rozsudok okresného súdu, ako aj ďalšie rozhodnutia na tieto rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej dôjde zrušením stratia podklad a aby prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu generálneho prokurátora sa písomne vyjadril obvinený, ktorý prostredníctvom svojho

obhajcu odkázal na obsah jeho dovolania. Zopakoval jeho argumentáciu a výhrady voči zneniu skutkovej vety konania mu kladeného za vinu, ktorú má za nedostatočne určitú. S poukazom a závery znalca RNDr. Mgr. B. D., PhD. opätovne zdôrazňoval potrebu znaleckého skúmania jeho osoby a opätovne poukázal na záver znalca. Dôvodil, že žiadnej trestnej činnosti sa voči poškodenej nedopustil.

K dovolaniu generálneho prokurátora sa vyjadrila aj poškodená, ktorá prostredníctvom svojho splnomocnenca uviedla, že sa stotožňuje s jeho argumentáciou. Doba páchania skutku obvineným v trvaní 12 mesiacov má byť správne právne kvalifikovaná podľa § 208 ods. 3 písm. d) Trestného zákona. Prezentovala názor, že pri trestných činoch spojených s psychickým alebo fyzickým násilím pre naplnenie znaku „po dlhší čas“ postačuje páchanie po dobu aspoň 6 mesiacov a podporne poukázala na rozhodnutie publikované ako R 3/2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolania boli podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Trestného poriadku), bolo podané obvineným prostredníctvom obhajcu a (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobami oprávnenými na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. a/ a b/ Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd následne zistil, že v prípade dovolania obvineného a generálneho prokurátora je zrejmé, že nie sú naplnené nimi uplatnené dôvody dovolania, a preto ich podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti už právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007]. Dovolanie taktiež nepredstavuje ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nie je „ďalším odvolaním“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku) - primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom R 7/2011. Obvinený v jeho dovolaní predovšetkým vytýkal odvolaciemu súdu nedostatky odôvodnenia jeho rozhodnutia, ktoré mali byť takého rozsahu, že bolo porušené jeho právo na obhajobu. S touto námietkou obvineného sa dovolací súd po preskúmaní obsahu rozhodnutí okresného a krajského súdu nestotožnil. V danom prípade obsah rozhodnutí vo veci konajúcich súdov (dovolaním napadnuté uznesenie a rozsudok okresného súdu) tvoria jeden celok, keď krajský súd ako súd odvolací sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného. Pokiaľ obvinený namietal, že nedostal odpoveď na všetky odvolacie námietky treba zdôrazniť, že takúto povinnosť (reagovať na všetky jeho námietky, vady, či argumenty) právny poriadok pri odôvodňovaní rozhodnutí súdom neukladá (§ 168 ods. 1 Trestného poriadku). Z hľadiska práva na obhajobu ako súčasti práva na spravodlivý proces je dôležité, aby strana konania dostala odpoveď na rozhodujúce námietky, či

argumenty. V posudzovanom prípade obvinený zakladal svoju obhajobnú argumentáciu predovšetkým na vyjadreniach, ktorými popieral spáchanie skutku a na časti záverov jeho psychologického pozorovania znalcom RNDr. Mgr. B. D., PhD. Krajský súd, s poukazom na konkrétne vo veci vykonané dôkazy dôsledne vyhodnotil jeho obhajobu a v súvislosti s jeho osobnostnými rysmi zdôraznil, že znalecký posudok č.49/2017 znaleckej organizácie Centrum duševného zdravia, s.r.o., nevylučuje ani explozívny (výbušný) akcent jeho osobnosti a skreslené, katatýmne hodnotenie situácie. Taktiež nemožno súhlasiť s tvrdením obvineného, že sudy nereagovali na ním predložený znalecký posudok č.20/2021 a výsluch znalca RNDr. Mgr. B. D., PhD. Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku (viď strana 4 ôsmy odsek rozsudku okresného súdu) zhodnotil závery tohto posudku ako všeobecné. V súvislosti s vyhodnotením záverov znalca RNDr. Mgr. B. D., PhD. ako všeobecných psychologických záverov, dovolací súd pripomína a zdôrazňuje, že právne posúdenie už konkrétneho konania kladeného za vinu obvinenému v obžalobe, prináleží výlučne súdom, ktoré v posudzovanej veci podrobne poukázali na jednotlivé, či už priame alebo nepriame dôkazy, na podklade ktorých ustálili skutkový stav a vyslovili svoje právne závery. Z dikcie tzv. skutkovej vety dostatočne vyplývajú všetky zásadné okolnosti konania obvineného - miesto jeho konania (rodinný dom na G. ulici č. XXX/XXX), časový rámec (od presne nezisteného času približne od konca roku 2014 do 16.12.2015), poškodený subjekt (manželka A. Z.) a spôsob páchania trestnej činnosti (chytal pod krk, sácal, naznačoval údery a škrtil, vulgárne nadával, vyhrážal sa, sledoval, kontroloval, zakazoval stretávať sa, ...) tak, aby tento čin mohol byť odlíšený od prípadne iných trestných činov. Pokiaľ obvinený žiadal dovolací súd, aby preskúmal celý priebeh trestného konania treba zdôrazniť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je „ďalším odvolaním“ a rozsah prieskumnej činnosti dovolacieho súdu, v porovnaní s odvolacím súdom je užší (pozri § 371 ods. 1 písm. i/, § 386 ods. 1 Trestného poriadku; R 120/2012). S ohľadom na vyššie uvedené najvyšší súd má za to, že v predmetnom konaní nebolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu v zmysle § 371 ods.1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponížovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť...

...potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) z osobitného motívu,
- c) hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 138 písm. b) Trestného zákona, závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu po dlhší čas.

Generálny prokurátor vo svojom dovolaní namietal nesprávne právne posúdenie skutku najmä s poukazom na časový rámec jeho páchania (od presne nezisteného času približne od konca roku 2014 do 16.12.2015) a na psychické následky týrania vo vzťahu k poškodenej objektivizovanej výsluchmi svedkov PhDr. I. X., Mgr. P. I. a Mgr. M. G.. Dôvodil, že konanie obvineného malo byť správne právne kvalifikované podľa § 208 ods. 3 písm. d) Trestného, ako konanie spáchané závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas.

Páchanie skutku „po dlhší čas“ pripadá do úvahy nielen pri pokračovacích trestných činoch, ale najmä pri trvácich trestných činoch, t. j. vtedy, keď sa udržiava protiprávny stav po určitú dobu. Pritom dĺžku časového úseku, ktorý je možné považovať za dlhšiu dobu, treba posudzovať individuálne predovšetkým na základe času páchania, intenzity útokov, ich opakovania (množstva ak ide o pokračovanie v trestnej činnosti), či trvania útokov, závažnosti jednotlivých foriem útokov uvedených v § 208 ods. 1 písm. a) až d) Trestného zákona, ako aj následkov na poškodeného. Teda posúdenie, či ide o trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby páchaný po dlhší čas, musí byť vykonané individuálne najmä s ohľadom na čas, charakter, množstvo, intenzitu útokov uvedených v odseku 1 písm. a) až e) a tiež na ich následky z prežitého fyzického alebo psychického utrpenia na poškodenú osobu. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolací súd nesmie skúmať alebo meniť súdmi nižšieho stupňa ustálený skutkový stav a vyjadrený v tzv. skutkovej vete (§ 371 ods. 1 písm. i/, veta za bodkočiarkou Trestného poriadku), preto dovolací súd sa zaoberal celkovým časom, charakterom, množstvom a intenzitou útokov (ako jednotlivých foriem týrania v zmysle § 208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona) a ich následkov s ohľadom na to ako sú uvedené v tzv. skutkovej vete rozsudku okresného súdu a v odôvodneniach rozhodnutí vo veci konajúcich súdov.

Dovolací súd dospel k záveru, že trestná činnosť obvineného mala bližšie k pokračujúcemu trestnému činu (v zmysle striedania jednotlivých útokov a „doby pokoja“ vo vzťahoch medzi obvineným a poškodenou) a nie trestného činu trvajúceho, nakoľko vo vzájomnom vzťahu obvineného a poškodenej boli aj snahy o vzájomné zmierenie (napr. na jar 2015, rozsudok okresného súdu strana 3 tretí odsek), ako aj absolvovanie spoločných rodinných výletov, či dovoleniek. Z výsledkov dokazovania vyplýva, že obvinenému nemožno klásť za vinu týranie poškodenej nepretržite v celom časovom rámci od roka 2014 do 16. decembra 2015 uvedenom v skutkovej vete.

Pokiaľ ide o charakter a intenzitu jednotlivých útokov, ako foriem týrania kladených za vinu obvinenému, zo znenia skutkovej vety vyplýva, že poškodenej „sústavne“ nadával a jej spôsobené príkorie z hľadiska následkov „sústavne výrazne negatívne“ ovplyvnilo jej život. Pojem „sústavne“ použitý v skutkovej vete súdy interpretovali nie v doslovnom význame (ustavične, bez prerušenia), pretože ani nie je objektívne možné, aby jeden z manželov nadával druhému manželovi, počas doby skoro jedného roka, bez akéhokoľvek prerušenia, teda vrátane napr. doby spánku, či vzdialenia sa zo spoločnej domácnosti etc. Z uvedeného dôvodu interpretovali slovo „sústavne“ použité v skutkovej vete vo význame „často“, resp. „opakované“. Z hľadiska formy a intenzity týrania, dovolací súd mal za významné, že opakované fyzické napádanie poškodenej (sácaním, chytaním pod krk, naznačovaním úderov, škrtením), ktoré nebolo predmetom lekárskeho ošetrenia, začalo s určitým oneskorením, teda až po dovtedy ústnych agresívnych útokoch obvineného, a to od leta 2015. S dôrazom na vyššie uvedené formy a povahu útokov je zřejmé, že v posudzovanom prípade v časovom rámci približne jedného roka, bolo poškodenej jednotlivými útokmi opakované spôsobované prevládajúce psychické a od polovice roku 2015 aj fyzické utrpenie nedeštruktívneho charakteru (fyzické útoky obvineného boli zamerané na zabezpečenie jeho dominancie, nie na poškodenie fyzického zdravia poškodenej) a v dôsledku prežitého psychického a fyzického utrpenia sa u poškodenej ako následok rozvinula silná psychotrauma, ktorá si vyžadovala zdĺhavú, niekoľkoročnú psychologickú liečbu. Na následok spôsobený trestnou činnosťou (psychotrauma poškodenej) súdy bez toho, aby tento bagatelizovali, prihliadli a správne vyhodnotili pri ustálení, či obvinený trestný čin týrania blízkej osoby ne/páchal „po dlhší čas“.

Nad rámec svojich úvah dovolací súd dodáva, že argumentácia závažnosťou následku je primárne významná pri rozhodovaní o výbere trestu a jeho výmere pre páchatel'a. Predmetná trestná vec s ohľadom na prerušovanú povahu kriminálneho konania obvineného a s ohľadom aj na jeho intenzitu, bola správne právne posúdená ako trestný čin týrania blízkej alebo zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Vzhľadom k tomu, že obvinený a ani generálny prokurátor dovolacími námietkami, nenaplnili žiadne dovolacie dôvody, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí ich dovolania podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.